

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANTA MARIA DE ROSES

INTRODUCCIÓ

L'església de Santa Maria de Roses es va començar a edificar el dia 29 de juny de 1792, dia de Sant Pere, en uns terrenys cedits per Pere i Caterina Badia. El rector era Jaume Dilmer, que va iniciar un dels projectes més importants de Roses des del seu establiment fora muralles a la dècada de 1660, després de la Guerra dels Segadors.

L'expulsió dels rosincs de l'antiga vila l'any 1640 per part de les autoritats militars va provocar una situació plena de tibantors. Cada cop que els veïns havien d'anar a la parròquia havien d'entrar al recinte militar, a desgrat dels militars.

Els estralls de la guerra sobre l'antiga església romànica i els maldecaps per entrar i sortir de la plaça forta no deixaven cap altra via que la construcció d'un nou temple per continuar amb la vida parroquial. El 1794, a més, els militars van arribar a prohibir enterrar ningú més a l'antic cementiri i es van començar a inhumar les restes mortals al costat de l'església en construcció.

El culte a la nova església, inacabada aleshores, va començar el 2 d'octubre de 1796. La primera fase, l'anomenada obra vella, no es va acabar fins l'any 1853, a causa de les dificultats econòmiques de la població per les contínues alteracions polítiques i militars existents des de finals del segle XVIII, primer amb les guerres amb França i, posteriorment, amb les carlinades. La segona fase, o obra nova, projectada per l'arquitecte provincial Martí Sureda Deulovol, es va realitzar entre 1853 i 1864, i es van construir les naus del pis superior i la façana monumental vuitcentista, formada per grans carreus i inspirada en la Porta de Mar de la Ciutadella. Tot i això, l'església encara no va ser acabada, atès que no es van alçar els dos airosos campanars projectats.

Durant la Guerra Civil es van destrossar els altars i les imatges, a banda d'altres elements d'orfebreria i culte. Entre 1936 i 1939 l'edifici es va destinar a mercat i al taller de la col·lectivització de fusteria. També es va construir un refugi antiaeri al costat del mur nord del temple. Més endavant, l'arquitecte Juli Rosa Cirilo va remodelar el temple, entre els anys 1957 i 1960.

L'any 1974 mossèn Joan Riu començà un seguit de reformes que acabarien l'any 1995, amb una remodelació integral de tota l'església i la dedicació d'un nou altar. Aquesta darrera actuació va anar a càrrec dels arquitectes Mar Pèlach Pàniker i Joan Josep Albors Cardesa.

Ajuntament de Roses
www.roses.cat

PATRIMONI CULTURAL DE ROSES
ESGLÉSIA
DE SANTA MARIA
DE ROSES. S. XVIII

FOLLOW US: VISIT ROSES

ROSES®

www.visit.roses.cat

FAÇANA

La figura de la Mare de Déu de l'Assumpció presideix la façana de l'església. A banda i banda, hi ha els campanars moderns acabats en ferro que van substituir l'antic campanar de l'obra vella, situat a la part posterior de l'església. La curiositat d'aquest campanar en desús és que té forma triangular i es va construir provisionalment al segle XIX, mentre no es construïen els campanars definitius de la façana.

NÀRTEX O GALILEA (01)

Traspassada la portalada, a esquerra i dreta de la porta es veuen els espais inferiors dels campanars inacabats del projecte original, que han quedat com a claraboies. S'hi exposen imatges que representen el Via Crucis, així com algunes sagues dels altars, altres elements litúrgics i el mecanisme de l'antic rellotge.

CIMBORI

A la part de baix hi ha les escultures dels quatre evangelistes. A sobre hi ha els vitralls de les figures de Sant Joan Baptista, el Sagrat Cor, la Immaculada i Sant Miquel, així com quatre pintures murals que representen una àncora, símbol de salvació; una creu; una columna amb el símbol de l'Eucaristia; i una M de Maria coronada per una creu. A dalt de tot hi ha unes figures humanes que semblen ser cariàtides que aguanten el cimbori, potser per l'origen hel·lènic de la població.

Mirant cap a l'altar es pot veure la data del final de l'obra vella, 1818, i, mirant cap a l'entrada, les de les remodelacions de 1942 i 1995.

NAU LATERAL (dreta de l'entrada)

02. Representacions de Sant Josep amb Sant Benet i Sant Antoni de Pàdua als costats.

Altar d'estil neoclàssic realitzat pel rosinc Jaume Vicens, en Granyela. Les imatges són obra dels tallers Vayreda d'Olot.

03. Crist lligat a la columna.

04. Crist portant la Creu.

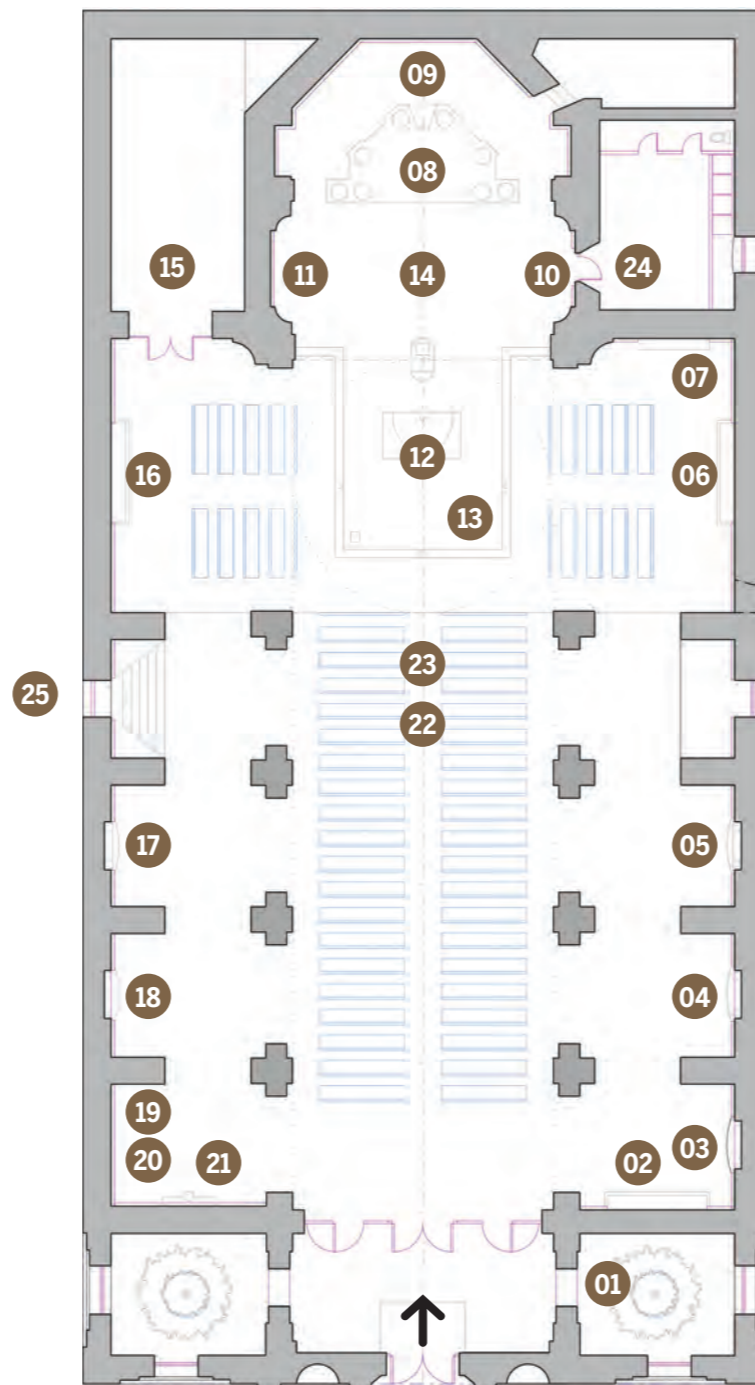
05. Mare de Déu dels Dolors.

(Les figures 3, 4 i 5 es treuen per la processó de divendres Sant.)

06. Sant Pere, patró dels pescadors (abans es treia en processó per Sant Pere).

D'estil neoclàssic, és obra de l'escultor Antoni Parera, de 1946.

07. Quadre de Crist ressuscitat, d'Octavian Dicu, de 2015.

ALTAR

08. L'Altar major està dedicat a Maria Assumpta. És obra dels arquitectes Pelai Martínez Paricio i Lluís Marés Feliu, i va ser inaugurat l'any 1951. La talla de la Mare de Déu, de gairebé dos metres d'alt, és de l'escultor Josep Espelta Graciot.

09. Deambulatori.

10. Dreta, El Bon Pastor, d'Octavian Dicu, de 2016.

11. Esquerra, El baptisme de Jesús, d'Octavian Dicu, de 2016.

12. Mesa de marbre de la pedrera de Montjoi de Roses, d'una sola peça.

13. Creu, de Mar Pèlach i Joan Josep Albors, de 1995.

14. Pila baptismal.

NAU LATERAL (esquerra de l'entrada)

15. Capella del Santíssim. Una austera capella reformada l'any 1995, amb les parets de travertí, un vitrall dedicat a Sant Jordi, el Sagrari, el Crist, la Mare de Déu amb el nen Jesús i uns àngels. S'hi celebren les misses i altres litúrgies diàries.

16. Mare de Déu del Carme, patrona de la gent de la mar, de guix pintat, amb una escultura procedent dels tallers Reixach de Barcelona.

17. Santa Llúcia.

18. Mare de Déu de Lourdes, al centre; a l'esquerra, el Sagrat Cor de Jesús i, a la dreta, la Mare de Déu de Montserrat.

19. Confessionari.

20. El Pare misericordiós, d'Octavian Dicu (2016), que explica el passatge de Lluc, 15, 11-32.

21. Sant Crist a la Creu.

NAU

22. Vitrall de Sant Pere amb una xarxa a la platja i amb la parròquia de Roses i el puig Rom al fons.

23. Làpida de marbre al passadís central de la nau. Pels símbols heràldics sembla ser d'un abat de Santa Maria de Roses. Probablement era originària de l'església del monestir de Santa Maria de la Ciutadella.

SAGRISTIA (24)

Antic cementiri parroquial (25). L'antic cementiri va ser utilitzat des de 1794, any en què el governador militar de la Ciutadella prohibeix enterrar més cadàvers a l'església, claustre i cementiri de l'antiga església de Santa Maria, dins el recinte militar. El 1889, a causa de les males condicions sanitàries del cementiri, va ser traslladat als afores de la població. Els seus límits arribaven fins a l'actual carrer Puig Rom.